

NODVS XXIV
Març de 2008

Punt i coma a les esquerdes, de Pepa Sala

Texto presentado en el grupo *Cruilla de recerca: Creació i Psicoanàlisi* en enero de 2008

Concepció Masagué

"L'únic mocador que volen les teves llàgrimes, que no vessaràs, és un full de paper i un llapis per escriure; et rebaixen la nostàlgia i la fan lletres, paraules."¹

Lletres, paraules, que van teixint el recorregut que un subjecte, una dona, fa per escapar del malestar, "del malestar de viure", tal com ho diu Pepa Sala, recorregut que és una invenció particular, una invenció que emmascara la repetició del real que es va fent present en les esquerdes que el subjecte intenta tancar. Real que s'encarna en la solitud davant els seus actes i les seves conseqüències.

Del recorregut podríem marcar tres moments, que no es regeixen per un temps cronològic, sinó per un temps lògic. El primer, la inversió, que tal i com ho diu l'autora, "invertir és trobar en una direcció oposada". Seria el moment del viure, el moment d'inventar sense pensar en els efectes que les conseqüències poden comportar. Així és el recorregut d'aquesta primera part en què la protagonista troba una manera de viure oposada a les vivències de la seva infància i adolescència. "Vas aprendre a renegar, i vares canviar les oracions infantils, que havies mamat de la mare, per renecs. Inverties els valors, no els de borsa, sinó els altres."²

Inversió de valors, però també de desitjos, entre ells el de tenir un fill, que queda invertit pel desig de viure d'una altra manera, en una direcció oposada, sense adonar-se que la duia a repetir, en un altre format, els models dels quals en fugia.

El segon moment el podem pensar com el moment de veure, el moment en què el vel que donava un altre color al viure, s'esquinça i deixa al descobert les invencions que ella mateixa ha creat. Moment de veure que els invents no tanquen les esquerdes, només les velen, i que elles insisteixen en fer-se presents així que troben una escletxa. Moment de veure la pròpia autoria dels invents, fer-se'n càrrec i així poder posar punt i coma a les esquerdes, no punt i a part. L'autora ho diu així: "... has après a no voler tancar esquerdes, sinó a portar-les amb lleugeresa; també, amb "carinyo", sempre. I pots fer una vista enrere, sense ràbia. I t'adones dels invents."³

Moment de veure, però també de comprendre que darrere dels invents creats, s'hi amagava la "necessitat d'esborrar el niu matern" .⁴

L'escriptura, en aquests dos moments, s'acompanya de color, de color de "terra bruta" en el primer; de color vermell en el segon. Per la protagonista, el color en l'escriptura no és

irrellevant; el primer, el color de terra bruta és ella qui el tria, el segon, el color vermell, se'l troba, però és ella qui decideix usar-lo. Aquesta decisió marca un canvi de posició.

El tercer moment el podem veure com un moment de concloure un saber adquirit, un saber sobre allò que la fa diferent dels altres, allò que és més particular d'ella, "l'únic que tens ara, és el que portes a la carreta, que va amb tu, des que vas néixer; els altres farcells, més bonics, potser més elegants, però no són els teus. Ara ho saps."⁵ Moment en què marca un altre canvi de posició ja que el subjecte, arribat a aquest punt del saber, també ha de prendre una decisió, o bé entomar el seu farcell, o bé deixar-lo i seguir inventant en una altra direcció. La protagonista de "punt i coma a les esquerdes" decideix entomar el seu farcell, i d'aquesta manera pot "estirar els fils, ordir-los i fer-ne trama".

Notes

1. P29
2. P67
3. P66
4. P50
5. P97